

МАТЕРІАЛИ
ОДИНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Одеса
17 травня 2018 року

Україна Польща Швейцарія
Болгарія Бельгія Китай Марокко
Гвінея Російська Федерація

Ukraine Poland Switzerland Bulgaria Belgium China
Marocco Guinea Russian Federation

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

Співорганізатори:

Міжнародна академія соціальної роботи

Гуманітарно-економічна академія в Лодзі (Польща)

Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України

Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

**МАТЕРІАЛИ
ОДИНАДЦЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

17 ТРАВНЯ 2018 РОКУ

*Присвячується 100-річчю
Одеського національного політехнічного університету*

Одеса
2018

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: Корнешук В. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Карпенко О. Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та технології соціальної роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Климанська Л. Д., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка»

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Романовська Л. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки

Тодорцева Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Федірчик Т. Д., доктор педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова

Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали одинадцятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 травня 2018 р.) / гол. ред. В. В. Корнешук. – Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2018. – 246 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми психології, соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра психології та соціальної роботи, 2018 р.

1

Проблемне поле сучасних соціальних досліджень
Problematic field of contemporary social studies

2

Кадровий менеджмент і сучасні технології управління
Staff management and modern management technologies

3

Соціальна допомога та проблеми
психологічного консультування
Social care and counseling issues

4

Сучасна теорія та практика соціальної роботи
Contemporary theory and practice of social work

5

Соціальна політика та права людини
Social policy and human rights

6

Соціальна педагогіка
Social pedagogics

7

Проблеми підготовки фахівців у вищій школі
The problems of training specialists at the university

Зміст

1. ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Шибко О. І. (<i>Маріуполь, Україна</i>)	19
Соціальна відповідальність – сутнісна ознака суспільного буття	
Прокопович Л. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	22
Косплей как социальное явление: переформатирование от костюмированного шоу к театрализации	
Рабійчук С. О. (<i>Хмельницький, Україна</i>)	23
Показники здорового способу життя, можливості його реалізації та засобів впливу на його формування	
Божко С. В. (<i>Харків, Україна</i>)	25
Трансформація ЗМІ як соціального інституту у сучасному українському суспільстві	
Халілова-Чуваєва Ю. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	27
Соціальні інновації в готельному господарстві як елемент підвищення конкурентноспроможності підприємств	
Мосаєв Ю. В. (<i>Запоріжжя, Україна</i>)	29
Соціальні особливості розвитку світової футбольної індустрії у розрізі світової першості з футболу 1992 року	
Никон Н. А. (<i>Одеса, Україна</i>)	31
Функционирование социальных норм в деструктивных условиях современности	
Фурманюк М. І. (<i>Київ, Україна</i>)	34
Погляди М. Грушевського щодо української державності та їх актуальність сто років потому	
Кернас А. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	36
Психологические особенности формирования гражданского общества в Украине	
Фесун Г. С., Гузак М. М. (<i>Чернівці, Україна</i>)	39
Основні характеристики самотності молоді як соціально-психологічної проблеми	
Ковальчук А. М., Рожкова О. О., Савош Г. П. (<i>Дніпро, Україна</i>)	41
Концепція соціального ризику	
Краснянская Н. Д. (<i>Одеса, Україна</i>)	44
К проблеме студенческой образовательной миграции в Украине	
Павленко Д. С., Радчук В. М. (<i>Чернівці, Україна</i>)	46
Особливості сприймання друкованої реклами екстравертами та інтровертами	

Богуславська Ю. Ю. (<i>Одеса, Україна</i>)	47
Традиційне рукоділля як процес	
Хееромс Ханс (<i>Гент, Бельгія</i>)	49
Політика В. Ющенко сквозь призму історії: голодомор	
Онпиченко О. І. (<i>Харків, Україна</i>)	51
Захоплення реборнами як порушення статевої ролі соціалізації сучасних жінок	

2. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Борисов В. П., Решетинський С. Г.	54
(<i>Одеса, Україна - Русе, Болгарія</i>)	
Роль емоційного інтелекту в управлінській діяльності	
Колот С. А., Христич А. Л.	55
(<i>Одеса, Україна – Женева, Швейцарія</i>)	
Психологическая защита как механизм формирования профессиональной деформации руководителя	
Семенова Л. Ю., Сальник Е. Д. (<i>Дніпро, Україна</i>)	57
Сучасні персонал-технології як інструмент розвитку організації	
Голубченко Т. Д. (<i>Миколаїв, Україна</i>)	59
Педагогічний коучинг як прогресивний стиль управління зкладами середньої загальної освіти	
Лубинец К. С. (<i>Одеса, Україна</i>)	62
Кадровый менеджмент: набор продуктивных кадров на производство	
Моспан Н. В. (<i>Київ, Україна</i>)	63
Автономія університету в ЄС	
Семенова А. Н. (<i>Одеса, Україна</i>)	65
Методологические аспекты социологического составляющего кадрового менеджмента	
Попов М. А. (<i>Шаргород, Україна</i>)	67
Іноваційні технології управління кадровим складом	

3. СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА ТА ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Машталер Ю. І. (<i>Одеса, Україна</i>)	69
Хоспісна допомога за кордоном	
Невсїкіна Г. І. (<i>Одеса, Україна</i>)	72
Психологічні передумови девіантної поведінки підлітків	
Гордієнко І. О., Кримова Н. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	74
Особливості консультування клієнтів у кризовому стані	

Пелісьє Ю. П., Міткова К. В. (Одеса, Україна)	76
Психологічні особливості осіб, які утримуються в слідчих ізоляторах	
Ван Цяньци (Харбин, Китай)	78
Соціальна допомога після землетрясіння в Веньчуань в Китаї	
Моїсеєва Т. М. (Одеса, Україна)	80
Благодійність в Англії на сторінках журналу «Вестник благотворительности»	
Канцер Т. В., Кримова Н. О. (Одеса, Україна)	83
Розвиток волонтерського руху в Україні	
Музика Ю. О., Єргієв І. М. (Одеса, Україна)	85
Особливості харчування та харчової поведінки студентської молоді	
Куцоласька А. М. (Шаргород, Україна)	87
Особливості організації психологічного консультування	
Мишковський Р. В. (Чернівці, Україна)	89
Реалізація професійних функцій соціального працівника у роботі з учасниками бойових дій	

4. СУЧАСНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Коваль Г. В., Левченко Є. М. (Миколаїв, Україна)	92
Сутність арт-терапії в діяльності соціальних працівників	
Чубук Р. В. (Миколаїв, Україна)	94
Соціально-превентивна діяльність з підлітками із неповних сімей	
Азаркіна О. В. (Одеса, Україна)	97
Наставницькі стосунки як умова успішної соціалізації дітей, позбавлених батьківського піклування	
Відющенко М. Д. (Київ, Україна)	100
Профілактика конфліктів між батьками та дітьми-підлітками	
Балабан Д. М. (Одеса, Україна)	103
Психологічні аспекти соціальної роботи з молодими сім'ями	
Зарецька В. С. (Херсон, Україна)	106
Особливості застосування системно-екологічної моделі соціальної роботи з сім'єю в складних життєвих обставинах	

5. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВА ЛЮДИНИ

Лисенко О. М. (Одеса, Україна)	109
Соціальна політика як основа розвитку соціального капіталу	
Ракова А. Ю., Коваль Г. В. (Миколаїв, Україна)	111
Міграція та права людини	

Камара Балла Мусса (<i>Конакри, Гвінея</i>)	113
Соціальна політика Гвінеї	
Эльфадил Хамза (<i>Касабланка, Марокко</i>)	115
Соціально-правовая защита населения в Марокко	
Краснянська Н. Д. (<i>Одеса, Україна</i>)	117
До проблеми захисту прав дитини в Україні	

6. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Глушкова Н. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	120
Педагогічний процес як засіб соціалізації студентської молоді	
Сторож В. В., Хлебнікова О. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	122
Соціальна креативність студентів-психологів	
Крим Абделькарим (<i>Касабланка, Марокко</i>)	125
Реализация, сопротивление и обсуждение реформы образования в марокканских средних школах	
Дроздова К. Є. (<i>Вінниця, Україна</i>)	127
Роль української народної пісні у вихованні національної самосвідомості учнів	
Ріклезон В. С. (<i>Одеса, Україна</i>)	129
Специфіка профілактики суїцидальної поведінки студентів 1-го курсу ВНЗ	
Ордіна Л. Л. (<i>Біла Церква, Україна</i>)	132
Соціально-виховна функція культуротворчого середовища вищого закладу освіти	
Романова Т. М. (<i>Абакан, Російська Федерація</i>)	134
Техническая направленность центров дополнительного образования	
Хозраткулова І. А. (<i>Миколаїв, Україна</i>)	136
Роль соціального інтелекту в успішній професійній адаптації педагогів-початківців	
Ляхова В. П. (<i>Николаев, Украина</i>)	138
Ответственность как актуальная проблема и психологический феномен	
Півень Г. Г. (<i>Миколаїв, Україна</i>)	140
Розвиток емоційного інтелекту соціального працівника	
Зичков А. К. (<i>Кривий Ріг, Україна</i>)	142
Принципи превентивної роботи класного керівника з неблагополучними сім'ями та їх дітьми	
Музика Ю. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	144
Організація клубної діяльності для студентської молоді з метою профілактики ВІЛ/СНІДУ	
Чепурна О. О. (<i>Харків, Україна</i>)	147
Організація освітнього процесу в адаптивній системі навчання	

Дереш В. С. (<i>Херсон, Україна</i>)	150
Відображення проблеми сімейної соціалізації у друкованих працях другої половини ХХ – початку ХХІ століття	
Северинюк Т. О. (<i>Одеса, Україна</i>)	152
Чинники успішності інтеграції випускників інтернатних закладів у соціальний простір	
Радчук В. М., Скутар І. С. (<i>Чернівці, Україна</i>)	154
Дослідження симптомів виникнення стресу у старшокласників загальноосвітньої школи	
Платаш Л. Б. (<i>Чернівці, Україна</i>)	158
Організаційні засади діяльності асистента вчителя інклюзивної загальноосвітньої школи	

7. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Корнещук В. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	162
Педагогічні дисципліни в системі магістерської підготовки фахівців соціономічних професій	
Тодорцева Ю. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	165
Специфіка соціономічної сфери професійної діяльності	
Мороз Г. М. (<i>Харків, Україна</i>)	167
Компетентність студентів вищого навчального закладу як передумова формування конкурентоспроможності майбутніх фахівців	
Глушкова Н. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	170
Професійна підготовка фахівців-екологів в умовах сучасного інформаційного суспільства	
Фокша О. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	172
Функційна роль фасилітації в системі підготовки фахівців соціономічної галузі у вищій школі	
Кравченко О. О. (<i>Умань, Україна</i>)	174
До питання оцінки якості освітніх послуг у процесі підготовки соціальних працівників	
Кудрявцева О. А. (<i>Одеса, Україна</i>)	177
Принципи оцінювання якості педагогічних знань майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти	
Бубнов І. В. (<i>Одеса, Україна</i>)	180
Актуальні завдання щодо формування постіндустріальної освіти в сучасній Україні	
Чернишев В. Г., Шинкаренко В. М. (<i>Одеса, Україна</i>)	183
Шляхи підвищення якості підготовки фахівців з управління та адміністрування	

Окара Д. В., Шинкаренко Л. В. (Одеса, Україна)	186
Напрямки реформування української освітньої системи	
Мороз Г. М. (Харків, Україна)	188
Підвищення компетентності студентів у вищому навчальному закладі як передумова формування конкурентоспроможних майбутніх спеціалістів	
Юрченко Н. С. (Миколаїв, Україна)	191
Розвиток лідерських якостей студентів в умовах ЗВО	
Стрельбицька С. М. (Одеса, Україна)	193
Виробнича практика як умова формування базових компетентностей майбутніх соціальних працівників	
У Чжисян (Хенан, Китай)	195
Образование в Китае в древности	
Овод Ю. В. (Хмельницький, Україна)	197
Використання нових інформаційних технологій для активізації пізнавальної діяльності студентів педагогічних спеціальностей	
Москалюк О. І. (Хмельницький, Україна)	199
Особистісна спрямованість професійної освіти	
Бурка О. М. (Запоріжжя, Україна)	201
Готовність до використання фізкультурно-оздоровчих технологій як частина професійної підготовки майбутніх фізичних терапевтів	
Бартенєва І. О. (Одеса, Україна)	202
Формування екокультурної компетентності майбутніх учителів: методологічні підходи	
Лазарева А. О. (Одеса, Україна)	205
Компетентісний підхід у плануванні виробничої практики бакалаврів із соціальної роботи	
Ткаченко С. В. (Одеса, Україна)	208
Педагогічна модель формування етичної компетентності майбутніх учителів суспільно гуманітарних дисциплін	
Колодійчук Ю. В. (Одеса, Україна)	210
Волонтерська діяльність як форма навчання майбутніх соціальних працівників	
Нємцева Н. С., Нємцев Е. М. (Покровськ, Україна)	211
Структура педагогічної майстерності	
Кулик Н. С., Лисенко Ю. О., Савош Г. П. (Дніпро, Україна)	214
Проблеми підготовки майбутніх економістів в Україні	
Троян А. О., Кантаржи Н. І. (Одеса, Україна)	215
Проблеми підготовки фахівців у вищій школі	
Слободянюк О. Р. (Одеса, Україна)	217
Психологічні засади професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи	

Слободянюк О. Р. (<i>Одеса, Україна</i>)	219
Професійна усталеність викладача вищої школи	
Бикович М. Р., Голубенко Т. О. (<i>Київ, Україна</i>)	222
Волонтерська діяльність як пріоритетний напрям самореалізації студентів спеціальності «соціальна робота» у ВНЗ	
Зозуляк-Случик Р. В. (<i>Івано-Франківськ, Україна</i>)	224
Суб'єкт-суб'єктна взаємодія в навчально-виховному процесі університету як педагогічна умова формування професійної етики майбутніх соціальних працівників	
Дроздова І. П., Киричек К. О. (<i>Харків, Україна</i>)	226
Специфіка кураторства галерейної діяльності для підготовки майбутніх кураторів	
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	229
LIST OF AUTHORS	238

ЛІТЕРАТУРА // LITERATURA // REFERENCES

1. Дашковська О. В. Процедури та принципи оцінювання навчальних досягнень студентів/О. В. Дашковська, Т. О. Письменкова, В. О. Салов // Удосконалення системи моніторингу забезпечення якості вищої освіти України: зб. тез доповідей наук.-практ. конф., квітень 2013 р., Дніпропетровськ. – Д.: ДВНЗ «НГУ», 2013. – С. 123–130.
2. Зварич І. М. Педагогічні засади оцінювання знань студентів у вищих навчальних закладах США: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04. «Теорія і методика професійної освіти»/ І. М. Зварич. – К., 2008. – 23 с.
3. Сікорський П. Принципи моделювання нових контрольних оцінювальних систем і їх застосування у середніх і вищих навчальних закладах / П. Сікорський // Вища освіта України. – 2016. – № 2. – С. 44–50.

Бубнов І. В. (Одеса, Україна)

**АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ
ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ**

У тезах аналізується основні завдання формування постіндустріальної освіти в Україні в контексті актуальних світових інноваційних процесів.

Bubnov I. (Odessa, Ukraine)

**ACTUAL TASKS ON FORMATION OF POST-INDUSTRIAL
EDUCATION IN MODERN UKRAINE**

The thesis analyzes the main tasks of the formation of post-industrial education in Ukraine in the context of topical world innovation processes.

Одним з важливих напрямків суспільної трансформації, що відбуваються в сучасній Україні, є процес реформування національної системи освіти, що спрямований на формування інноваційної моделі її розвитку і має відповідати загальносвітовій тенденції руху до інформаційного суспільства. Це знаходить свій прояв у підвищенні знаннєємності сучасного виробництва, зростанні популярності різних форм та рівнів освіти у населення, підвищенні вимог працедавців до освітнього рівня і кваліфікації працівників.

Перехід до постіндустріальної фази розвитку суспільства зумовив відповідні зміни в характері системи освіти, зокрема, її орієнтацію не на репродуктивні підходи, а на інноваційний розвиток, де серед пріоритетних її функцій постали такі, як: створення умов задля забезпечення виживання людства на природному, соціальному та духовному рівнях; трансформацію освіти в невід'ємний елемент життєдіяльності людини, коли зміст безперервної освіти напряму визначає характер людських потреб;

перетворення освіти в своєрідний засіб соціально-інтелектуальної селекції людства.

Актуальною і важливою в цілому в світі стала проблема нарощування інтелектуального капіталу через розвиток освітнього потенціалу суспільства, оскільки формування глобальних конкурентних переваг дедалі більше базується на підготовці спеціалістів, здатних забезпечити адаптивність до інноваційних процесів. Інтелектуальний ресурс, створений на базі освітнього потенціалу, стає визначальною складовою національного багатства, рушійною силою суспільного прогресу в постіндустріальну епоху.

Яскравим прикладом, що ілюструє залежність суспільного прогресу від освіти та науки, є досвід азійських гігантів. Зокрема, в Індії основним важелем економічного зростання став розвиток сервісу, базований на індустрії інформації, науки та системи освіти. Упродовж 1990–2003 рр. частка сфери послуг у ВВП Індії збільшилася відповідно від 40,6% до 50,8%, завдяки чому ВВП країни зріс на 62%. Застосовуючи інформаційну модель розвитку, Індія досягла феноменальних результатів, тим самим довівши, що наука, освіта, інформація стали пріоритетними складовими продуктивних сил [2, с. 27].

Сьогодні технологічні новації швидко пронизують в усі сфери суспільного життя, а потенційні роботодавці дедалі вимогливіше підходять до підготовки кандидатів на працевлаштування саме за критерієм їхньої компетентності в оволодінні та застосуванні цих інновацій. Як відповідь на такий виклик часу освітній ринок все частіше починає пропонувати різноманітні нові короткострокові вузькопрофесійні курси і програми, в тому числі онлайн форматі. За таких умов традиційному університетському навчанню, що розраховане на декілька років, загрожує поступова втрата конкурентоспроможності. Тим більш, що визначити заздалегідь набір знань, необхідних на роки вперед, стає практично неможливо. Тобто знання застарівають швидше, ніж встигають потрапити у підручник.

У сучасному світі, за влучним зазначенням американського футуролога О. Тоффлера, «знання стає все більш смертним. Сьогоднішній факт стає завтрашньою помилкою. Однак суспільство, в якому індивідуум змінює роботу, місце проживання, соціальні зв'язки і т. ін., надає величезне значення ефективності освіти. Школа завтрашнього дня повинна давати не тільки інформацію, а й способи роботи з нею. Школяри та студенти повинні вчитися відкидати старі ідеї, знати, коли і як їх замінювати. ...вони повинні навчитися вчитися, відчуватися та переувчатися» [4, с. 125].

Знання, уміння та навички, що формує традиційна система освіти не гарантують людині успіху на все життя. І навіть за умови періодичного підвищення своєї кваліфікації людина не може бути повною мірою впевненою в тому, що вона залишатиметься затребуваним професіоналом, який відповідає сучасним вимогам виробництва. Отже, у сучасному процесі навчання виникає необхідність формування уміння вчитися, розширяти свої знання, здобувати нові навички.

Актуальною світовою тенденцією розвитку освітніх процесів є всілякий розвиток технологій донесення освітніх послуг до споживача. Це зумовлено поширенням концепції безперервної освіти, або навчання протягом всього життя (lifelong learning). В умовах гіпертрофованої динаміки економічних і соціальних процесів, зростання цінності інформації, високої мобільності індивідів, за твердженням експертів з персоналу, знання, одержані 5–7 років тому, вже не відображають дійсність та незатребувані на ринку праці [1, с. 129]. За таких обставин феномен навчання протягом усього життя породив попит на освіту з боку майже всіх вікових прошарків населення.

Перетворення процесу навчання, підвищення кваліфікації та перепідготовки в норму життя кожної людини зумовлює трансформацією її знань у своєрідний капітал. Цю тезу, на думку О. А. Комарової, можна обґрунтовувати виходячи з інформаційних переваг, які надають їх власникам знання. Індивіди, які володіють інформацією та можуть швидше інших її обробляти, здатні одержувати додатковий прибуток, який можна розцінювати як своєрідну премію за краще використання інформації. Завдяки тому, що кожна людина може мати відносну перевагу перед будь-якою іншою людиною завдяки володінню новими знаннями, одержаними на підставі обробки певних обсягів інформації, ці знання стають не тільки елементом конкурентної боротьби, а й джерелом одержання інноваційного надприбутку, чинником, що збільшує ефективність праці та капіталу [3, с.53].

Досвід роботи сучасних рекрутингових агентств свідчить, що у підготовці і відборі майбутніх кадрів їх фокус уваги зосереджений не лише на знаннях і вміннях, а на особистих якостях потенційних кандидатів на працевлаштування, таких як розвинений інтелект, внутрішня свобода, культурно-психологічна чутливість та лідерські риси. Саме такий висновок було підтверджено і на нещодавньому Світовому економічному форумі, де було визначено ключові компетенції, необхідні у XXI ст., та деякі тенденції у площині їхніх близьких змін.

Неодмінною умовою виконання освітою такої ролі має бути відповідна свобода, і саме університети мають стати її осередками. Адже первинне призначення університетів у суспільстві полягало не у стандартизації й уніфікації, а у зіткненні ідей. Це робило навчальні заклади небезпечними як для авторитарних урядів, що воліють жорстко контролювати програми і дослідження, так і незручними в управлінні для ієрархічної бюрократії в самих університетах. Нажаль в освітньому просторі сучасної України, внаслідок явних і прихованих процесів, орієнтованих на збереження застарілих підходів, склалася система, якій притаманні пасивність, конформізм, низька самооцінка і, врешті-решт, низька конкурентоспроможність економіки країни, найактивніша частина жителів якої при цьому намагається емігрувати.

Усвідомлюючи актуальність демократизації і модернізації освіти для майбутнього України, слід зосередити зусилля на вирішенні певних конкретних завдань, серед яких, в тому числі має бути формування цифрових

компетенцій і культури майбутніх фахівців. Адже оволодіння існуючими мобільними технологіями, робить саму освіту більш самостійною та персоніфікованою.

Розв'язання таких завдань дуже часто нашоухується на необхідність подолання протиріччя, коли студенти вже сьогодні мають вищий рівень компетенцій, порівняно з викладачами, у технічному, соціальному та інформаційному аспектах використання цифрових технологій. І це підтверджує, що домінуюча в сучасній освітній сфері України модель «студент як особа, що пасивно отримує знання від викладача» суперечить реальному стану справ і є гальмом для розкриття талантів і справжнього постіндустріального навчання.

Таким чином, трансформаційні процеси у сучасному світі висувають принципово нові вимоги до системи освіти. Серед принципових змін, що мають відбуватися в системі освіти України, можна виділити такі:

- акцентування уваги на виробленні та опанування технологіями безперервного набуття нових знань та вмінь вчитися самостійно, замість звичайного засвоєння значних обсягів інформації;
- опанування вмінь і навичок самостійного мислення, роботи з різномірною інформацією;
- пріоритетне формування професійної компетентності, поряд із традиційним розвитком знань, умінь та навичок;
- розвиток цінностей демократичного самовираження, зростання як індивідуальної конкурентоспроможності молоді, так і якості її внеску в розбудову країни в цілому.

Отже, означені проблеми формування постіндустріальної освіти мають стати відправними точками для подальших досліджень необхідних ціннісних та інституціональних змін в освітній сфері сучасної України.

ЛИТЕРАТУРА // LITERATURA // REFERENCES

1. Балыхин Г. А. Управление развитием образования: организационно-экономический аспект / Г. А. Балыхин. – М. : Экономика, 2003. – 428 с.
2. Білорус О. Цивілізаційні межі атлантичної глобалізації та проблеми інтелектуалізації розвитку / О. Білоус // Економічний часопис-XXI. – 2005. – № 1–2. – С. 44–48.
3. Комарова О. А. Освіта у вимірі інформаційного суспільства / О. А. Комарова // Економічний часопис-XXI. – 2011. – № 7–8. – С. 50–53.
4. Тоффлер О. Будущее труда на Западе / О. Тоффлер. – М. : Прогресс, 1986. – 642 с.

Чернишев В. Г., Шинкаренко В. М. (Одеса, Україна)
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ З УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

У тезах обґрунтовано необхідність удосконалення системи підготовки сучасних фахівців з управління та адміністрування з метою максимальної відповідності їх кваліфікації вимогам ринку праці.
